

**R. P. Christophori De Ortega È Societate Iesu, Quondam
Scolasticæ Theologiæ publici Professoris, ac ejusdem
Facultatis Præfecti ... Theologia Controversiarum
Dogmaticarum, & Scholasticarum, de Divina ...**

**Ortega, Cristóbal de
Lugduni, M.DC.LXXX.**

6. Ab eadem parte ex dogmatum aliorum per connotantes euersione
eorum sententia confutatur.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94285](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94285)

PORT
1811.
D. V.

stimonis Patrum est) de Dei concrete volentis diligētis, eligentique præcedentia pro priori naturæ ad omnes suas externas operationes expressa esse contra ipsum notabimus: quod autem his responderi poterat, estis notato de sensu scripturæ, & Patrum metaphorico iam confutabimus cert. 6. rat. 1.

CERTAMEN VI.

*Ab eadem parte ex dogmatum aliorum
per connotantes euerfione eorum
fententia confutatur.*

Prima ex aliis fidei dogmatibus recte fit: quia Dei voluntas, quæ talis, Deique per illam est liber in volendo, cum in actu primo, tum in actu secundo, videmus quæst. 1. certamine 2. & contra ex locis scripturæ, & Patrum de Dei viuis præ alio electionis, dilectionis, vel rerum, vel personarum ad aliquod de illis agendum, vel in ipso operando, immo non aliunde, quando ex locis, quibus libera Dei voluntas creaturarum in scriptura asseritur esse voluntas indifferens in actu primo, immo, neque voluntas absolute talis in Deo ex facta præsumptio poterit probari: quare quatenus ad fidem, dogmaticæ Catholicæ attinet immediatè libera Dei voluntas, quæ talis, quam absoluta voluntas à scriptura traditur, voluntas autem quæ talis necessaria etiam, quæ de dilegit Deum ex scriptura remotius adhuc deducetur: quæ vero impossibile à omnia, quæ coniunctim, quæ disiunctim sumpta, fieri Deum connotantes admittunt, vel scripturæ rectitudo testimonio eludant, tam longe ab eis distant, vel nullæ quantumvis longis diffusibus ex scriptura testimonio villo valeat deduci: quia, vel supra vidimus, nihil eorum pro statu possibilitatis velle, amare necesse Deum verissimum est: atque oppositum, et esse ad arbitratum æquam forte habeat, à ratione vero vi sua habet probabiliter: liber vero amor, adhuc præstat possibilitatis, circa possibilea, quæ complacentiæ siue cuiusvis alioxi speciei amoris sit, minus à ratione probabilis in Deo est, nullatenusque ex scriptura, & Patribus deducibilis: neque ad adversariis connotantibus admittendus: cum in rebus pro eo solum statum necessarium instantibus, & sumptis nulla extrinseca materia absolute exercitium voluntatis actualis Dei aliquatenus constituit, & compleri in eorum sententia potest, ac subinde arbitram Dei voluntatem absolute talem, ac subinde arbitram voluntatis quæ talis in actu primo indifferenter ad volendum, vel non volendum, qui nolendum potestatem proprio, & vero aliquo sensu salua scripturæ oblatione debita, ac sine catholici dogmatis iniuria negari non possit.

[illegible]

tenendi tota ipsorum cura, doctrinæque suæ est. Nullum autem ex tribus hæc Catholicis dogmatibus in eorum sententia posse consistere singulatim ostendendum in presentia est; ut connotatorum absurda sententia explodatur.

1. Et in primis, per contingentiam physicam operationum, seu rerum ad extra positarum, & absolute existentium libera Dei volitio, ac diuinæ voluntatis libertas, non saluatur; est operationum ad extra libertas, seu potius contingentia rerum, & operationum extrinsecarum creaturarum in se, & in essendo saluatur. Probatur inuentum: quia in hac sententia quiddam volitionis, seu actus volendi, atque à voluntate diuina, qua effectiua, & qua voluntas seu volitua creaturarum est necessarium est, ergo nulla volitio diuina libera est, ac subinde, nec voluntas diuina qua volitua, seu propriè voluntas est in actu primo indifferens ad volendum, seu non volendum, aut nolendum, siue libera in actu primo: postrema consequentis huius pars certò, & euidenter deducitur ex prima: quia ex impossibilitate effectus, siue actus secundi actus primi siue causæ illius effectus impossibilis legitime, & inuitabiliter inferitur: unde, cui intellectus repugnat, intellectus facilius repugnat. Prima verò consequentis pars aqua certitudine, & legitimitate ex antecedenti inferitur: si enim quiddam volitionis, propriè talis, in Deo est, siue omnis volitio diuina propriè volitio necessaria est: ergo nulla volitio diuina propriè talis libera est: alioqui duplex contradictorium simul verum admittitur. Antecedente connotantium sententia est: siquidem nihil in Deo esseque voluntate ante operationem, & effectum creaturæ, & ad extra est, imò posse esse adhuc admittunt, nisi volitio necessaria, qua increata possibilis, siue coniunctum, siue distinctum in omnia affectiue, & volitue feratur: imò libertatem Dei, non qua voluitus, & affectiue est potens in creaturas ferri, sed qua physicè earum actionis media necessaria volitione illa admittitur: quod ipsum est liberum illam non quidem in volendo, sed in agendo, & operando physicè ad extra admittere, ut ex ipsorum verbis, & tempore explicamus cert. 1. ac sæpe in seqq.

4. Respondent hac ipsa doctrina sua Aureolus, Herize, & eandem connotatores reliqui: Deum liberum in volendo metaphoricè esse, esse propriè tamen absolute liberum, et non in volendo: quia prædicatum libertatis proprium genericè sumptum libertatis in agendo & operando physicèque potestatem non operandi absolute, id quod liberè operatur omnino consistit: quin ideo voluntas in specie liberi agens in volendo est, quia agens physicum, & de se indifferens, potensque physicè in actu primo non elicit physicè suam volitionem est: quare sola indifferencia, & libertate potestatis physicæ Dei in actu primo ad non agendum physicè in actu secundo, quæ de facto ad extra producit, agens liberum in actu primo & in eorum effectione physicè in actu secundo, liberum in actu secundo agens propriè talis est: quia vero suam volitionem physicè agere ob rationes præfatione quæstionis tactis non potest: si ut eius volitio, qua volitio, ac subinde, neque eius voluntas, qua voluntas & affectiua potentia propriè talis, libera non sit, neque Deus, qua potens volitio, & actu volens liber in actu, siue primo, siue secundo propriè talis sit: sed solum metaphoricè, & imitatur: quatenus volitione necessaria interueniente habet operandi vel non operandi physicè ad extra potestatem, atque ex ea physicè potestatem operatur, cum ad extra aliquid producit & non operatur, cum non producit. Ceterum prædicatum libertatis, & potestatis in actu primo indifferens, & exercitij liberi in actu secundo superius esse, & genericè ad libertatem, & indifferentem potestatem voluntatis, qua talis, & affectiue potestatis, & in exercitio & actu secundo ab eius, qua talis, volitione, & affectu, ac proinde in aliis physicè solum, nec affectiue etiam agens, eorumque effectibus, qui affectus non sunt posse reperi implicatorem ostendimus, ac insuper, neque, cum indifferentem physicam potestatem operandi ad extra, & nec physicum libertatis exercitium, siue libertatem in actu secundo, Deo eiusque operationibus competere constabit ex dicendis in tertio absurdo ad quod connotantes deducimus contra tertium dogma quod memorauimus.

5. Quoad metaphoricam verò locutionem libertatis
Cursiph. de Origine, de Deo Tho. Tomus II.

voluntatis, & volitionis in linea voluntatis, & affectiua, qua solum scriptura, & Patrum testimonia interpretantur valde preiclosè loquuntur, & sentiunt: etenim frequentissima scriptura, & Patrum hæc de re testimonia ad sensus improprios & metaphoricos detorque, & hac in re periculolum est, & omnibus Catholicis dogmatibus euerendis, tuendisque, & denuò inducendis erroribus, atque hæresibus quibuscumque accommodatissimum: siquidem solutione, & interpretatione simili de locutione scriptura, & Patrum metaphorica contra quævis in scriptura asserta philosophari nobis, ac Theologizari licebit: maxime, cum vix dogma aliud, tam frequens, atque hoc de libera Dei volitione, tamque expressum in sacris litteris habeatur. Secundo: quia, ut dicebam num. 1. cum Dei volitio necessaria, imò volitio, & voluntas diuina absolute, nullis aliis locis, quam his de volitione libera Dei traditur, si hæc metaphysicam solum locutionem contineant, ac proinde negari salua fide, & Scriptura sacra proprietate sermonis possunt, salua etiam scriptura, & fide negari Deo absolute poterit proprietate sermonis volitio omnis, & voluntas: imò verò, cum ea, quæ solum metaphysicè alieni conueniunt negari potius, quam affirmari debeant, à Theologis præsertim sermonis proprietate disputantibus, nec nisi addito, aut verbis, quibus metaphoricè se loqui explicant, affirmari: dicendum in re præsentem absolute iuxta hanc solutionem, esse, Deum liberam volitionem non habere, nec est liberè volens creaturas, siue efficaciter, siue inefficaciter, imò nec illas absolute volens: quod est erroneum, quod autem aiebant rationibus tactis quæstionis præfatione eas locutiones, nisi cum absurditate physicæ defectibilitatis Deo repugnantis, proprietate sermonis in ipsum cadere non possent: ac proinde iuxta Ticonij regulam ab August. approbatam sensu improprio, & metaphorico intelligi debere: constabit cert. ult. atque ea repugnantia posse Deo sermonis proprietate conuenire. Secundo ea regula in raris scripturae de Deo locutionibus locum habet: non autem in frequentissimis de eo assercionibus: imò in non adeo frequentibus, ex contextu, suisque sermonis, an figurato, parabolico allegorico, aut metaphorico sensu scripturae de Deo loquatur, cum ea, quæ ipsi sermonis proprietate repugnant, satis prodit: quod in testimoniis ad rem præsentem adductis profus desuit.

6. Vterius volitio libera diuina vitalis esse debet, specielque actionis vitalis: quare, & potestas indifferens, seu libertas voluntatis in actu primo debet esse ad actum, & operationem vitalem, cuiusque exercitium: siue libertas in actu secundo nequit esse nisi per actum, & operationem immanentem in viuentem libero, vel immediate in ipso, vel in eius potentia vitali, (sic realiter ab ipso differat) & mediatè in illo: atqui nec potestas indifferens voluntatis diuinæ, seu libertas in actu primo ad operandum, vel non operandum ad extra, est ad operandum immanentem: neque eiusmodi operatio est exercitium actuale immanens potestatis illius: ergo per eam indifferentem potestatem, seu libertatem in actu primo Dei voluntas, Deusque ipse non constituitur liber in actu primo, neque operatione ipsa, & exercitio eius potestatis exercetur propria libertas voluntatis, neque eius volitio libera propriè in actu secundo constituitur: quod autem potestas indifferens, seu libertas in actu primo sit potestas vitalis, atque eius operatio, & actus vitalis natura, & essentia sua esse debeat, sitque proinde, altera essentia, & natura sua potentia vitalis species, altera vero exercitium, actus seu operationis vitalis species, omnium quæ in creatis liberis voluntatibus, earumque liberis exercitiis operationibus, & actibus experimento, & inductione didicimus constare: quod ipsum proinde de libertate voluntatis, & volitionis diuinæ supparatis imperfectionibus (ut possunt) intellectum, & assertum à scriptura, & Patribus tenendum est, si sermonis proprietate (ut debemus) testimonia intelligamus: siquidem vocibus nostris nos ea docuerunt: quare, & in sensu earum à nobis communiter recepto, & vitato earum vocum id nobis intimantur: iam verò potentiam vitalem esse potentiam ad operandum immanentem viuentis, & potentia vitalis, recepta definitio est. Denique potestatem Dei, eiusque voluntatis, & volitionis necessariæ ad operandum, vel non operandum ad extra immanentem operandi potestatem

K natura,

natura, & essentia sua non esse, sed potius ad non immanenter operandum, atque extrinsecas omnes creatas operationes, & effectus essentia sua esse non immanentes operationes, ac subinde potentia vitalis, & natura sua immanenter operativae ineptas, certius est, quam, ut egeat probatione.

7. Eisdem connotatores secundo absurdo contra secundum Catholicum dogma in scriptura, & Patribus expressum rursus impugno: volitio divina determinata de hoc prae alio agendo, non solum est libera, sed & electio vnius prae alio ad hoc, vel illud agendum, vel recipiendum à Deo: atque ita sermonis proprietate frequentissime à scriptura, & Patribus nominatur: atqui electio absolute, & propriè talis essentia sua tota est actus determinatio ad vnum potius, quam aliud, siue ad vnum prae alio, non vt-cumque sed ex consultatione, & prae consilio. vt omnes Philosophi, & Theologi statuunt cum Arist. 3. Ethicor. c. 2. sic electionis naturam explicante: *videtur itaque sponte quidem à nobis fieri: artem non omne, quod sponte agimus, est eligibile: sed id, cuius consultatio antecessit: electio namque cum ratione est, atque munit, & c. 3. & ipsa electio deliberativa appetitio rerum erit eorum, quae in nostra sunt potestate: ex quo Damasc. de fide c. 22. Nihil enim aliud electio est, quam de duobus velis proponis, alterius prae altera suspensio: & quavis immediate dixerat post affectionem existere consultationem: affectionem pro finis abstracte à materia sumpti v.g. temperantiae abstracte, à materia huius cibi, vel potus, amore intelligit: quam nos intentionem vocamus, & Aristot. c. 2. cit. voluntatem, & 6. Ethicor. c. 9. 12. & 13. praeponit. Nam post consultationem ex ea affectione ortam electionem sequi docet ibidem Damasc. & Aristot. & c. 12. electionem rectam fieri à prudentia docet: ac Sanctus Thomas 1. 2. quest. 66. articulo 3. ad 3. ait: prudentiam, non solum assignare media, sed finem etiam in propria & particulari materia: & si vt à materia finis virtutis abstrahit, non praestitui illam (necessario, scilicet) à prudentia doceat 2. 2. q. 66. articulo 3. ad 3.*

8. Electio igitur propriè talis, siue mediocrum, siue materiae particularis, in qua finis obtinendus eligitur, & prae voluntaria necessario, & vterius ex consultatione, & prae consilio essentialiter est: atque si ex honesto fine, & intentione (vt in Deo est) ex prudentia, & eius dictamine: ergo omnis electio divina omnino à voluntate Dei, qua affectiva, & volitiva, facultas est, nec ab eius solum effectiva, ac non affectiva potestate potest aliquatenus esse. Patet consequentia, quia sola voluntas, qualis, siue, qua affectiva, & volitiva facultas est, siue, qua velle solummodo potest, duci cognitione, & consultatione, propositioneque bonitatis obiecti valet, vt sponte, ac voluntariè feratur in obiectum, tum etiam collatione, & consultatione, vt ex proposita materia, & mediis propriè eligat: ergo, quod à voluntate non, qua volitiva, & affectiva erga obiectum facultas est, sed solum, qua physice effectiva alicuius physici effectus, ex cognitione, & consultatione non est: ergo neque electio: ergo electio, qua talis, à sola potestate indifferenti voluntatis, qua affectiva, & volitiva obiecti alicuius est, potest provenire: atqui potestas indifferentis agendi, & operandi ad extra in Deo, cuiusque voluntate, seu volitione, à qua operatio, & effectus ad extra proveniunt determinatè hæc prae aliis, solum est potestas voluntatis physice effectiva, non affectiva per te: ergo nec est determinatio electiva seu electio Dei à scriptura, & Patribus asserta: idem argumentum continet illa vox *consilij*, quo libera Dei determinatio de faciendis continetur. Nec satis est, si dicas electionem totam operatione ad extra non contineri, sed compleri solum. Nam electio tota in determinatione ad vnum prae alio adæquate consistit: tota autem determinatio hæc in tua sententia in effectu, siue operatione ad extra est: nam volitione necessaria indifferenti communi, & æqua respectu omnium, quam solum tua sententia admittit, nulla Dei determinatio est: quare, & tota Dei libertas in operando solummodo per te est, nullaque, ne partialis quidem, in volendo, aut eligendo libertas, contra duo dogmata memorata.

9. Sed nec libertas Dei in operando, quæ de fide est in connotatorum sententia potest defendi. Primo: quia à potentia activa solummodo physice, & effectiva, non

autem affectiva etiam, nihil determinatum nullum determinatio potest esse: etenim, vel ex eius natura, & inclinatione procederet, & hoc implicat: cum eius natura indifferentis ad alterum, nec ad alterum determinata (vt in exemplo ignis natura, & essentia sua indifferentis ad comburendum vel non comburendum, quo adiecti vtebantur: patet) non magis in hoc extremum, seu operationem determinatè inclinat, sed neque ex propositione obiecti seu operationis aut effectus agendi potest ad hunc determinatè prae alio se determinare: physice enim, & effectiva solum agens, ac non affectiva, obiecti propositione, & motione ipsius intentionali moveri alicui ab illo nequit, nedum determinari: id siquidem proprium volitivæ, & affectivæ facultatis est, siue voluntatis, quæ talis: ac proinde solo affectu, & volitione ferri determinatè in illud prae alio obiecto: si autem ab alio agente determinetur: vel est, tanquam à partiali agente complente virtutem actuum adæquatam essentialiter requiritam ad effectum, vt potentia visiva per speciem completur: & tunc indifferentia non est, sed effectus actusque, quæ alia partiali debet compleri, vel determinatio illa est ab agente superiori, cui non solum subordinatur inferior in alicuius effectus productione, vt subalternaria effectus, sed tanquam superiori, & tunc quidem primo superiori illud agens purè indifferentem physice actuum non erit. De eo enim questio redibit, & sic de aliis, & aliis, & c. & superioribus agentibus in infinitum questiones progredientur.

10. Secundò: ea determinatio prae alia ab agente physice indifferenti non erit, sed ab alio à quo determinatur: quare respectu agentis illius actus, & effectus solum indifferentis determinatio illa per operationem, est ab ipso physice ortam, contingens & libera physice non est, sed respectu alicuius, vt percussio baculi in hac portis, quæ illa parte terra, vel globuli illo determinatè à milite per Sclopetum contortit: cū eius impulsus eo, vel alio potius indifferens sit, quia eo potius à milite diriguntur. Tertio: superius illud agens, & non physice indifferentem, sed determinatum, ac determinans aliud indifferentem physice ad agendum, vel non agendum physice naturaliter, & necessario, vel seipso, vel aliqua qualitate, aut effectiva ipso necessario producto determinabit etiam neque ipse neque subito agenti indifferenti de se, contingens & libera ea determinatio erit. Quarto: si actus adæquatus illius agentis potentia sit, intelligi nequit, quo pacto de ab operatione contineat, atque determinationem causa secus aduenturam desideret, ac expectet: quidquid enim actuum physice est, & alterius opem ad operandum spectat, eaque indiget adæquatam ad operandum actum absolute non habet, vt creatis causis contingit: quæ metris exigentiam, & inclinationem ad suos effectus adæquatam habeant, secus tamen adæquatam actum non, nisi in consortio Dei possint suos effectus operari.

11. Cum ergo, nec à se, nec ab alio agente superiori purè physice actum ipsius, siue indifferentem, sed determinatam determinari agens illud physice actum adæquate indifferentem ad operandum, vel non operandum ad determinatè operandum, maxime possit testari, vt quæ adæquata eius physice actus, indigens tamen physice alterius actus ope ad determinatam suam operationem, non repugnet, agens illud superius non purè physice effectiva potestate, sed affectiva etiam, quæ vnum determinatè prae alio velle posset, ac de facto efficere vellet, ac fieri ab agente illo volitione, & decreto suo libero statueret, inferiori illi agenti purè physice determinationem ad determinatè operandum afficeret: cui probè contingens, & libera ea determinatio, & operatio solummodo foret, non autem alteri indifferentem effectiva agenti inferiori, quod ex eius decreto, & determinatione affectiva efficaciter operaretur determinatè: non licet, atque naturales effectus causis naturalibus contingentes, ac liberi non sunt, sed Deo. Nihil enim rectius, an ex natura determinatione, an ex adæquentia, & extrinseca non possint non operari, si abque illa operatione penes actus, etiam affectivæ, quæ talis, siue potest arbitrium, & voluntatè, quæ volitiva formalissimè est, repetitur.

reperi: aque exercitium liberum & contingens è sola affectiva: non affectiva etiam, potestate procedere non posse, ni fors in absurdum determinat omem effectivam solum indifferentis potestatis per physicas ipsas operationes statim impugnandum labi aduersarij velint.

12. Hæc fufius paulo differui vniuersim, & intus, vt principium illud cui omnes connotantium modestiorum modi tandem inuicuntur (nempe agentis purè physice effectivi, ac non etiam affectivi, dummodo indifferentis ad physice operandum, vel non operandum sit, posse esse exercitium liberum, ipique contingens) radicis eruerem, & conuellerem: ostenderemque potentiam liberam, etiam actiua necessariè esse debere, non eo solo prædicato liberam esse posse, nisi actiuitas affectiva etiam sit: Vt nimirum actus suos possit actiue elicere: sed eos tamen, quibus in hoc præ alio obiecto ex eorum intentionali propositione, & rationum seu motuorum consultatione affectiue feratur, illudve fugiat: vel, si libertas connotationis sit, prosecutionem ipsius omittat: inde vero facile concluditur in connotantium sententia Deum non volendo extrinsecam, verum nec in volendo, neque operando ad extra liberum agens absolute esse, vt tertio hoc absurdo contra eos contendebamus. Nam, etsi Dei voluntatem ad creaturam productionem ipsi requirant, necessitatem illam, & communem esse aiunt, & in qua nullum voluntatis diuini Deique exercitium liberum sit, ratione cuius operationes Dei inde ad extra progressæ secundario libere Deo sint, cuiusque arbitrio & libertati in agendo imputabiles cum enim ultra eam necessariam voluntatem, nihil ad intra creaturam extrinsecam operationem præcedat, sed ex physica solum actiuitate indifferentis voluntatis sue volitionis necessaria illius determinate hæ præ aliis creaturis, & præ suis negationibus immediate ad extra procedant, sit eas libere à Deo immediate libertate minime ad extra produci: inleque respectu illas ad extra operantis, liberas, & contingentes, neque modulate, neque immediate, quare nullatenus esse.

13. Item: cum indifferentis illa pure physica actiuitas ad extra voluntatis, seu volitionis necessaria Dei, indifferentia actiue causæ primæ sit, & quæ à superiore aliqua causa determinati vilo modo nequeat neque à Deo ipso in actu primo, siue physice siue intentionaliter, aut affectiue determinetur sit planè: totam determinationem, quam illi assignant penes extrinsecas solum Dei operationes esse, neque ab actiua Dei determinatione (quam purè physicam, nec affectuam ex parte Dei connotatores admittunt) provenire: quare neque vllam in operationibus Dei ad extra libertatem, quæ in linea solum, & genere causæ efficientis esse potest, à Deo exerceri: quare nec Deo illas vllatenus contingentes, & liberas esse posse. Tertio cum determinatio operationis purè physici agentis & solummodo effectiue à non determinato agente in actu primo, vel à se, vel ab alio progredi nequeat, aut saltem ipsi ea determinatio tribui: sit, vt determinatio operandi, siue determinata illa operatio Deo prorsus indifferenti, nec aliquo modo determinato ad illam (vt posset competere), neque ipsi, neque alteri tribui vilo sensu posse: quare tota illa determinatio operationi ipsi tribuenda prorsus erit, casusque, & fortuito omnino respectu Dei eueniet, vt docet ac proliunde contra errorem quorundam Philosophorum Basilii recitatus certam. 5. num. 15. Quarto inde sit totam contingentiam à connotatoribus pro diuine voluntatis libertate excogitatum, & assignatam contingentiam rerum ipsarum in essendo, siue è conceptu ipso possibilitatis creatæ provenientem esse, non autem contingentiam Dei, & libertatis eius in operando, eosque alteri solum conceptui defectibilitatis physice effectus, & actus, siue operationis, & exercitij liberi attendentes, atque aliter ab eo, cuius actus seu operatio illa exercitium liberum est (quem etiam exercitium liberum ipsius recludit) libertatem exercitiam Dei in operando adhuc (necum in creaturæ ac possibilitatis creatæ sit ab alio actiue esse atq; adeo iuxta dicta actiue in horum sententia nec esse magis, quam non esse posse, sed potius ipsa creatura de se sola determinate ac non ex Dei determinatione sit: nec contingentia possibilitatis creatæ ipsi relinquatur, cum nulla alia ratio, cur sit reddi possit, nisi quia est vti de Deo dicitur. Ni malis nihil produci posse, omniaque præter Deum repugnare: quod è solum effectiua indifferentis potestate nec determinata facile iuxta hæc dicta deducitur, tametsi fidei repugnet.

CERTAMEN VII.

Ab impossibilitate, & insufficientia ex parte extrinsecorum effectuum, & operationum ad constituendam diuinæ volitionis libertatem, atque aliis incommodis connotantium sententia consutatur.

1. Iam ex parte creatorum effectuum, siue operationum consutanda eadem sententia est in primis ex impossibilitate. Nihil temporale potest ad aliquis æterni constitutionem ingredi, vel supponi. Ast omnis effectus, & operatio creata temporalis est ergo nullus effectus, seu operatio creata potest ad aliquis æterni constitutionem ingredi, vel supponi. Atqui omnis volitio libera absolute talis Dei est æterna: ergo nullus effectus, aut operatio potest ad constitutionem voluntatis libere quæ talis ingredi, vel supponi substantiam ad postremam consequentiam; antecedens est dogma fidei Catholice vt patet ex dictis q. 5. & in præfati pluribus scripturis, & Patrum testimonij expressis cuiusmodi illa sunt: *charitate perpetua dilexi te: & elegit n: in 1700 an: mundi constitutionem, atque luculenter hanc tradidit veritatem August. c. 5. de prædest. & gratia recit. cert. 5. n. 12. & tract. 110. in Ioan. inter med. & fin. sic scribens: Nos enim ex qua ei reconciliati sumus per sanguinem filij, ius nos capiti dilexi, sed ante mundi constitutionem dilexit nos, ut cum eius unigenito etiam nos si essemus priusquam unum aliquis essemus: quam etiam sententiam tradidere Patres recitati eo cert. 5. totis n. 11. 12. & 13. ac sparsim q. 5. & omnibus fere certaminibus maxime cert. 1. a. n. 2. ad 6. & cert. 4. n. 2. Primi verò syllogismi maior, evidens est, cum enim, vt quid absolute in aliqua duratione sit, atque esse pro illa dicatur, in se absolute esse debeat, nihilque quod plura absolute existentia, vel tanquam sui constitutiva, vel quovis modo essentialiter requisita ad ipsius esse, & existentiam absolutam supponit, absque eorum omnium absolutam existentiam, pro naturæ priori, esse in se absolute possit, si planè, neq; ipsum pro duratione pro qua ea omnia, quibus constituitur, vel quæ, vt absolute sit, essentialiter absolute esse supponit, absolute non sunt, posse vllatenus absolute esse: imò neque absolute pro ea duratione absolute esse absque aperta contradictione cogitari: iam eiusdem syllogismi minor (nempe omnem effectum, & operationem creatam absolute solum temporealem esse, ac non æternam) de fide est. Totum discursum vti eundem admittit sententia connotantium creator, & illustratur (cum Durando in 1. d. 14. num. 7. admittit in simili demissione personarum) Vasquez 1. p. tom. 2. & d. 120. num. 9. probans, eas absolute temporales esse, ac non æternas: quia, etsi processionem, quas in recto dicunt æternæ sint; ast effectus, & operationes ad extra, quibus missiones illæ in esse missionum complentur, temporales absolute sunt ac non æternæ: & Herize quidem volitionem Dei solummodo necessariam, sua illa sententia connotantium explicatione memorata, æternam videtur admittit ob discursum factum. Nec videre è ait, quo pacto, qui liberos Dei actus æternos admittunt, Deum nunc in tempore libere eosdem actus exercere defendant, cum ad præteritum potentia non detur: quare vt liberi nunc, & pro quavis antea, vel futura duratione posse absolute deficere, & antea non fuisse conceptos ex æternitate: imò, quovis connotata extrinsecam cuiusque accedunt concipi à Deo non possit, videtur sentire: verum quo pacto id fiat, ac defendatur clare explicuimus quæst. 5. cert. 5. a. n. 4. quo autem pacto se ipse à Catholico dogmate in scriptura expresso de æternitate liberæ volitionis Dei expediat, ego non video.*